

Statsministeren

SVAR PÅ SPØRSMÅL NR. 2
TIL SPØRRETIMEN 17.04.1991 kl. 1100

Stortingets president

fra representanten Carl I. Hagen

"Politikere og politiske organers habilitet i behandling av mange saker er nå satt på samfunnets dagsorden. Mener statsminister Gro Harlem Brundtland at Arbeiderpartiets sterke og formaliserte tilknytning til LO og delvis økonomiske avhengighet av LO, skaper et habilitets- og troverdighetsproblem for Arbeiderparti-regjeringen i forbindelse med lønnsoppgjøret og på eventuelle andre områder LO er engasjert?"

President,

Det er viktig å være oppmerksom på at forvaltningslovens bestemmelser om habilitet er knyttet til den enkelte persons upartiskhet, og ikke til politiske organer, slik en kan få inntrykk av i utformingen av spørsmålet. Rent teknisk gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven ikke for de øverste politiske organer, Storting og Regjering. Det er likevel en selvfølge at vi også i disse organer følger de regler som gjelder for forsvarlig saksbehandling også m.h.t. inhabilitet.

Inhabilitetsreglene tar sikte på å forhindre at det oppstår situasjoner hvor den som medvirker til en avgjørelse, har slike personlige interesser i eller tilknytning til saken, at dette er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet. Dette går på den enkeltes private eller personlige forhold, det må foreligge et slikt særegent forhold, sier loven.

Det er alminnelig antatt at medlemmene av et politisk organ ikke vil være inhabile under behandlingen av generelle politiske saker.

Det må være en klar misforståelse hvis representanten Hagen har oppfattet inhabilitetsreglene slik at disse skulle utelukke politisk valgte fra å delta i avgjørelser av saker som angår spørsmål som de på partimessig eller organisasjonsmessig grunnlag er engasjert i. Medlemmer av partier og organisasjoner kan ikke være utelukket fra å delta i Stortingets eller Regjeringens behandling av saker som er av interesse for organisasjonenes medlemmer. Det gjelder like lite for Arbeiderpartiet og LO som for medlemmer fra andre partier og næringsorganisasjoner, som Bondelag og Fiskarlag, eller fra livssynsorganisasjoner som avholdsbevegelser og kristne organisasjoner.

Både Stortingets og Regjeringens medlemmer har som oppgave å føre politikk og treffe politiske valg. Det er i virkeligheten meningsløst å tenke seg at politikeres politiske engasjement, verdier og programmer skulle utelukke dem fra å delta ved avgjørelsen av slike spørsmål når det kanskje nettopp er deres standpunkt i slike saker som er en vesentlig del av grunnlaget for velgernes tillit. Representanten Hagen bidrar med sitt spørsmål til å trekke oppmerksomheten vekk fra det vi i en del tilfeller har erfart som et alvorlig problem: Politikere som ikke er i stand til å trekke klare linjer mellom sine egne, private interesser og de felles interesser og oppgaver velgerne har utpekt dem til å ivareta.